

OZ | Alle vier hebben ze een eigen stijl. De partners van OZ hebben een paar gemeenschappelijke delers: het modernistische gedachtegoed en openstaan voor veranderingen en inclusiviteit, vertelt een van de partners architect Chris Zwiars.

Chris Zwiars

PARTNER

‘MENSEN VERANDEREN DUS STEDEN VERANDEREN’

Die ontwrichting heeft gevolgen voor de te kiezen oplossingen. En waar ook niet iedereen bij stilstaat: pas na de ontwerpfase en oplevering begint een gebouw te leven. Een pand zet je niet meer decennialang neer voor een en dezelfde functie. Als je op voorhand een flexibel pand ontwikkelt met wat overmaat, hoeft het later niet op de schop als je er bijvoorbeeld werk- of atelierruimte wilt creëren of woningen wilt samenvoegen tot een grotere.’

En veeg ook de maatschappelijke functie van een gebiedsontwikkeling niet uit, benadrukt Zwiars. ‘Een gebouw of gebied heeft altijd een maatschappelijke functie, bijvoorbeeld die van ontmoetingsplek in de buurt. Het inspielen op de snelle verandering van de maatschappij en hier ook onderzoek naar doen, ofwel de ambitie voor gezonde

TOEKOMST HIER GELOOF IK IN:

- Een leven lang onderzoeken en leren.
- Samenwerken, vooral ook met jonge architecten, universiteiten, landschapsarchitecten, ecologen en sociologen. Samen kom je verder.
- Een inclusieve samenleving met de openbare ruimte als ontmoetingsplek.
- Architectuur kan de vrijheid van verandering faciliteren.
- Flexibele en duurzame panden in gezonde steden.
- Woningnood oplossen met gebouwde ‘Excel sheets’ levert niet altijd goede stedenbouw op. Waardetoevoeging gaat om meer dan geld verdienen.
- Transformaties van gebouwen zullen met respect en behoud van het aanwezige sociaal kapitaal toenemen. Uitbreiden in het buitenland. In het vizier: Europa, Zuid-Amerika, India en Rusland.

verstedelijking, maakt mijn vak iedere dag weer een uitdaging. Dat houdt nooit op.’ En die passie, kennis en dat enthousiasme betaalt zich terug: OZ en hun opdrachtgevers vallen meer dan eens in de prijzen. Het architectenkantoor wordt gevraagd voor complexe en multifunctionele projecten. ‘OZ houdt van de stad als organisme en dat is nu eenmaal meer dan een gebouw!’

HOLENDRICHT EN OOSTENBURG De crisis heeft ze een handje geholpen bij die bewustwording. In nood word je creatief. ‘Leegstaande kantoren werden getransformeerd naar woningen en hotels. Dan kom je erachter dat sommige gebouwen flexibel zijn, door de structuur en extra hoogte, en bijna alles mogelijk is. Andere gebouwen kun je beter saneren of tot de grond afbreken. Een ontwerp moet dus goed in elkaar zitten, en die flexibiliteit calculeren we nu bewust vooraf in.’

Gebiedsontwikkelingen Holendrecht en Oostenburg zijn twee Amsterdamse projecten waar Zwiars en zijn team trots op zijn. Het faciliteren van de stad en het bereiken van een inclusieve samenleving staat bij de ontwikkelingen voorop. Voor het project Holendrecht – een gebied in Zuidoost waar eerder niemand oren naar had, totdat het Amerikaanse Greystar de ogen van Nederlandse partners opende – heeft de gemeente Amsterdam recent de prijs voor ‘Beste transformatie 2018’ gekregen. Haal kantoorruimte uit de markt en maak een plan dat stadsdelen, gebouwen en inwoners verbindt. En doe dat duurzaam, was de opdracht.

‘Eigenlijk is het een unieke plek, met een station en een academisch ziekenhuis. Waar gewerkt wordt, moet ook gewoond worden, dus komt er een campus met appartementen voor studenten en young professionals.’

Oostenburg had zijn looks als historische handelsplek mee. Maar worstelen met het aantal vierkante meters was het wel. Op dat eiland ziet OZ zelfs kans om net als in Holendrecht een groot park te realiseren. De ontmoetingsplek van de buurt. ‘Toekomstige bewoners maken in beide projecten zoveel mogelijk gebruik van deelauto’s. Dan heb je minder parkeermeters nodig en houd je ruimte over voor groen. In Oostenburg werken we met jonge architectenbureaus en landschapsarchitecten samen. Ik krijg daar veel energie van: er is een enorme dynamiek!’

CARAÏBISCH GEBIED OZ gaat overzee. En daar liggen misschien wel de mooiste missies, filosofeert Zwiars. Het raakt in ieder geval zijn hart. Op Curaçao staat een ziekenhuis met de OZ-signatuur, op Sint Maarten komen drie scholen. Orkaan Irma liet een woestenij achter op het eiland en Zwiars en zijn team helpen bij de wederopbouw.

‘En ook op deze eilanden is het ziekenhuis meer dan een ziekenhuis en worden de scholen meer dan een educatieve plek. Het zijn ontmoetingsruimtes. De scholen op Sint Maarten worden ook nog eens toevluchtsoorden bij orkanen. De scholen komen op een hoger punt te liggen en zijn stevig gebouwd. Het definitieve ontwerp is bijna klaar; ze zijn er zo blij mee. We kijken samen met onze opdrachtgevers of we op structuurbasis iets kunnen betekenen voor het eiland. Zodat Sint Maarten veerkrachtiger en robuuster uit de strijd komt dan ooit tevoren. Het eiland leeft van toerisme, zonder toerisme geen brood. Het is zo belangrijk dat er goede gebouwen, die niet worden weggeblazen, terug komen.’

Die ervaring in de tropen kan nog wel eens nodig zijn in Nederland, merkt Zwiars op.

‘Kijk eens wat een warme zomer we achter de rug hebben. Onze kennis van bouwen is vergroot: een ruimte binnen moet ook fijn zijn, ook al is het buiten tropisch warm. Die kennis kun je inzetten als het klimaat in Nederland gaat veranderen. Denk dan aan het bouwen van ziekenhuizen, verpleeg- en verzorgingshuizen. Ouderen kunnen slecht tegen hitte.’